

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

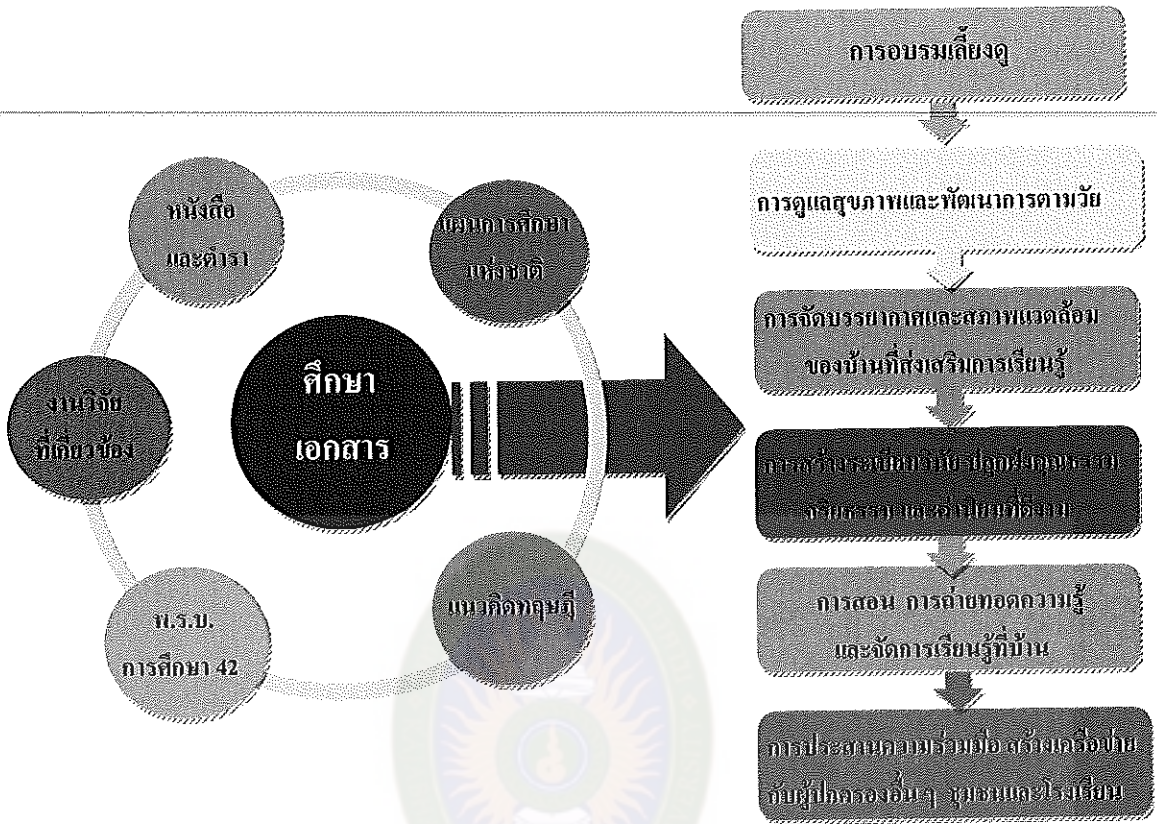
การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน กำหนดกรอบโครงสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างรูปแบบ ยืนยันรูป และทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดการนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ระยะ คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 2 การสร้าง และยืนยันรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ในระยะนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านใน 2 ลักษณะ คือจากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ศึกษาจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) จำนวน 9 คน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แก่คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน 6 ด้าน คือ 1) การอบรมเลี้ยงดู 2) การดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย 3) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 4) การสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม 5) การสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน 6) การประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียน ดังภาพที่ 5

ภาพประกอบที่ 5 ผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

เมื่อวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านในแต่ละด้าน สามารถแยกเป็นคุณลักษณะย่อย ได้ดังนี้

1.1 คุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดู

1.1.1 การเอาใจใส่ ดูแลให้ความสบาย และปลอดภัย (พินิจดา วีรชาติ.

2542 : 9-10, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27, นฤภค ฤทธาพิพย์. 2554 : เว็บไซต์)

1.1.2 การร่วมพูดคุย สนทนา และสื่อสารที่ดี กับลูก (Gall. 1981 : 231, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27, The Asianparent Thailand Team. 2556 : เว็บไซต์)

1.1.3 การเอาใจใส่คำถามคำตอบของลูก อธิบาย เรื่องที่ลูกไม่เข้าใจอย่างใจเย็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 ข : 26-27, บุษบา สามย่าน. 2552 : 77)

1.1.4 การชมเชยให้กำลังใจ ชื่นชมเมื่อลูกประสบความสำเร็จ (เชื้อ สาริมาน. 2527 : 21-22, ประมวลย ดิคคินสัน. 2539 : 36-37)

1.1.5 การให้อิสระทางความคิด การพูดและการกระทำต่อเด็กอย่างเหมาะสม (Evanthia. 1996 : 435-438, ประมวลย ดิคคินสัน. 2539 : 36-37)

1.16 การปฏิบัติต่อลูกอย่างยุติธรรมไม่บังคับหรือตามใจมากเกินไป (เฉลิมชัย วาสะสิริ. 2553 : 17-18, เจริญ ศิริพัฒนาพันธ์. 2538 : 56-57, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 ข : 26-27)

1.2 คุณลักษณะด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย

1.2.1 การมีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการเด็ก (ประมวลย ดิคคินสัน. 2539 : 36-37, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 ข : 72, สุวัช พานิชวงษ์. 2546 : 22-24)

1.2.2 การเล่น พูดคุยและหยอกล้อกับลูก (Gall. 1981 : 231, เจริญ ศิริพัฒนาพันธ์. 2538 : 56-57, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 ค : 72 ; ฉลอง คงเจริญ. 2545 : 41)

1.2.3 การส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกาย เล่นกีฬา หรือเล่นกลางแจ้ง (พรพรรณ พิพิทกุลชัยพล. 2538 : 42-44, The Asianparent Thailand Team. 2556 : เว็บไซต์)

1.2.4 การดูแลสุขภาพและพาไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ (เฉลิมชัย วาสะสิริ. 2533 : 17-18, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 ข : 26-27, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 ค : 72, นฤภัค ฤทธาทิพย์. 2544 : เว็บไซต์)

1.2.5 การฝึกการพูด การฟัง การสังเกต และการวิเคราะห์ให้ลูก (Gall. 1981 : 231, พรพรรณ พิพิทกุลชัยพล. 2528 : 42-44, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 ค : 72)

1.3 คุณลักษณะด้านการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1.3.1 การสื่อสารในครอบครัวด้วยถ้อยคำสุภาพ (พรพรรณ พิพิทกุลชัยพล. 2528 : 42-44, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 ข : 26-27, ฉลอง คงเจริญ. 2545 : 41)

1.3.2 การตั้งคำถาม และฝึกค้นหาคำตอบด้วย เหตุผลบ่อย ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27, หลอง คงเจริญ. 2545 : 41, The Asianparent Thailand Team. 2556 : เว็บไซต์)

1.3.3 การให้ลูกฝึกอ่าน ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ (เฉลิมชัย วาสะศิริ. 2533 : 17-18, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7, สุวัช พานิชวงษ์. 2546 : 22-24)

1.3.4 การจัดเตรียมห้องหรือบางส่วนของห้อง ให้เป็นสัดส่วนรวมทั้งจัดหา อุปกรณ์ เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (เฉลิมชัย วาสะศิริ. 2533 : 17-18, Epstein. 1995 : 701-705, เจริญ ศิริพัฒนาพันธ์. 2538 : 56-57, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27, จรรยา สุวรรณทัต. 2545 : 12)

1.4 คุณลักษณะด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

1.4.1 การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก (ประมวญ ดิศกินสัน. 2539 : 36-37, พนิจดา วีระชาติ. 2542 : 9-10, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27, นฤภัค ฤทธาทิพย์. 2554 : เว็บไซต์, อัมพล สกุลสัมพันธ์ศรี. 2555 : 80-81)

1.4.2 การฝึกให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2544 : 77, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27)

1.4.3 การฝึกให้ลูกรับผิดชอบ รู้จักอดทน รู้จักความสำเร็จ และผิดพลาด (ประมวญ ดิศกินสัน. 2539 : 36-37, พนิจดา วีระชาติ. 2542 : 9-10, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 26-27)

1.4.4 การเอาใจใส่ดูแลเรื่องความประพฤติ ฝึกเรื่องมารยาท และการเข้าสังคม (พนิจดา วีระชาติ. 2542 : 9-10, สว่างจิต ไควบุญงาม. 2548 : 115-118, นฤภัค ฤทธาทิพย์. 2554 : เว็บไซต์)

1.4.5 การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (Kay. 1984 : 81-84, เชื้อ สาริมาน. 2527 : 21-22, เจริญ ศิริพัฒนาพันธ์. 2538 : 56-57)

1.5 คุณลักษณะด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

1.5.1 การสอนด้วยความเต็มใจ ไม่ดูด่า และไม่บังคับให้เรียน (พรพรรณ พิพิทกุลชัยพล. 2528 : 42-44, Bell. 1992 : 86, พนิจดา วีระชาติ. 2542 : 9-10)

1.5.2 การสอนโดยวิธีการไม่ต้องมีแบบแผน แต่มีเวลาให้กับลูก

(ผกาวรรณ นันทวิชิต. 2549 : 26)

1.5.3 การสอนการบ้าน อ่านหนังสือให้ลูกฟัง (Callahan. 1982 : 131-141,

สุวัช พานิชวงษ์. 2546 : 22-24)

1.5.4 การเอาใจใส่ คอยกระตุ้น และสนทนาเรื่องการเรียนที่โรงเรียน เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ที่บ้าน (Kay. 1984 : 81-84, Epstein. 1995 : 701-705, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7)

1.5.6 การถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ และทักษะในอาชีพได้ (Kay. 1984 : 81-84, สิริธัญ ปิยะมิ่ง. 2547 : 12)

1.6 คุณลักษณะด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองอื่น ๆ ชุมชน และ โรงเรียน

1.6.1 การอาสาสมัครทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่นเป็นวิทยากรพิเศษ จัดหาสื่ออุปกรณ์หรือทุนการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7, พิมพ์ ตามี. 2540 : 98-102)

1.6.2 การร่วมประชุม ดิติดต่อสื่อสาร กับคณะครูผู้ปกครองอื่น ๆ ในการแก้ปัญหาของนักเรียน (เฉลิมชัย วาสะสิริ. 2533 : 17-18, ประมวลู ดิคลินสัน. 2539 : 36-37, สุวัช พานิชวงษ์. 2546 : 22-24)

1.6.3 การประสานแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น (จรรยา สุวรรณทัต. 2545 : 12, สิริธัญ ปิยะมิ่ง. 2547 : 12)

1.6.4 การรวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อพัฒนาตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7, สุวัช พานิชวงษ์. 2546 : 22-24)

หลังจากที่พบข้อมูลสำคัญ คือคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านทั้ง 6 ด้าน แล้วเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำเอาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ดังกล่าวไปนำเสนอในการจัดสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)

2. การจัดสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)

การจัดสนทนากลุ่มย่อย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์คุณลักษณะและรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน เพื่อจัดทำเป็นรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมที่จะนำไปพัฒนาผู้ปกครองในขั้นตอนต่อไป ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสนทนามีจำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จิตเวชเด็กและครอบครัว จำนวน 3 คน ด้านหลักสูตรการ

สอนและการพัฒนาครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน ผู้มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา การดูแลและพัฒนาเด็ก จำนวน 3 คน ทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ 20 กรกฎาคม 2555 ณ ห้องประชุม 15 ที่นั่ง กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เวลา 09.00-12.00 น. ผู้ดำเนินการสนทนาประกอบด้วย ดร.จำเนียร พลหาญ ดร.อรุสา พรหมทา ผู้บันทึกการสนทนา ประกอบด้วย นางสาวกัญดา พรานป่า ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 นายพิชัย บุญมาหนองคู ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่น้ำที่ขงคอน อ.จันทน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และมีนางสมศรี ระคารุด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 นายชิตพิพัทธ์ บุญลาด พนักงานธุรการ โรงเรียนหนองแวงบึงงาม เป็นผู้บันทึกเสียงและภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เนื้อหา และสรุปสาระสำคัญในการสนทนากลุ่มย่อยเป็น 3 ประเด็น คือ 1) คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน 2) คุณลักษณะย่อยของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน 3) รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านด้วยการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลปรากฏดังนี้

2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดู ประเด็นโดยรวมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าคุณลักษณะที่สำคัญของพ่อแม่ผู้ปกครองต้องอบรมเลี้ยงดูให้ความรักความอบอุ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่พ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนต้องมี โดยคุณลักษณะย่อยของการอบรมเลี้ยงดูนั้น ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้เสนอสอดคล้องกับการสังเคราะห์เอกสาร คือ 1) การเอาใจใส่ ดูแลให้ความสบาย และปลอดภัย 2) การร่วมพูดคุย สนทนา และสื่อสารที่ดีกับลูก 3) การฟังอย่างลึกซึ้ง เอาใจใส่คำถามคำตอบของลูก อธิบายเรื่องที่ลูกไม่เข้าใจอย่างใจเย็น 4) มีการขอโทษ ให้เกียรติ ชมเชยให้กำลังใจ ชื่นชมเมื่อลูกประสบความสำเร็จ 5) การให้เวลาให้อิสระทางความคิด การพูดและการกระทำต่อเด็กอย่างเหมาะสม 6) การปฏิบัติต่อลูกอย่างยุติธรรม ไม่บังคับหรือตามใจมากเกินไป ดังการสนทนากลุ่มดังนี้

“พ่อแม่ผู้ปกครองอยากให้ลูกเป็นคนดี แต่ไม่มีเวลาและความสามารถที่จะดูแลควบคุมลูก ครูอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถจะช่วยเหลือเขาได้อย่างไร”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

“การพัฒนาผู้ปกครองควรจัดการอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูลูก จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนการ แสดงออกถึงการให้ความรักความอบอุ่น”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

2.2 ด้านการดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย ประเด็นโดยรวมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัยมีความสำคัญมาก โดยคุณลักษณะย่อยในด้านการดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้เสนอคุณลักษณะย่อย ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย คือ 1) การมีความรู้ และเข้าใจในพัฒนาการเด็ก 2) การเล่น พุดคุยและหยอกล้อกับลูก 3) การส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกายเล่น กีฬา หรือเล่นกลางแจ้ง 4) การดูแลสุขภาพของลูกโดยพาไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ 5) การฝึกการพูด การฟัง การสังเกต และการวิเคราะห์ให้ลูก ดังการสนทนากลุ่มดังนี้

“พ่อแม่ผู้ปกครองต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ ให้คำปรึกษา ร่วมเล่น ร่วมชื่นชมความสำเร็จของลูก ให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพให้กับลูก ๆ ตนเองได้”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

“อยากให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย มีการศึกษาเอกสาร วารสารเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ พาลูกไปเล่น กีฬาหรือออกกำลังกายกลางแจ้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวและเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของลูก”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

2.3 ด้านการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ประเด็นโดยรวมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า เป็นเรื่องที่ดีและสำคัญสำหรับการจะ ช่วยพัฒนาการศึกษาซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองจะสามารถจัดสภาพแวดล้อมของบ้านให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ให้ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ โดยการจัดสภาพแวดล้อมนั้น ไม่ได้มองเฉพาะภายในบ้านเพียง อย่างเดียว สถานที่สำคัญรอบ ๆ บ้านและบรรยากาศภายในบ้านก็มีความสำคัญ ผู้ร่วมสนทนา กลุ่ม ได้เสนอคุณลักษณะย่อย ด้านการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริม การเรียนรู้ที่พ่อแม่ผู้ปกครองควรมีได้แก่ 1) การสื่อสารในครอบครัวด้วยถ้อยคำสุภาพ 2) การสร้างกฎกติกาที่ชัดเจนในครอบครัวร่วมกัน 3) การฝึกตั้งคำถาม และฝึกค้นหาคำตอบ ด้วย เหตุผลบ่อย ๆ 4) การให้ลูกทำการบ้าน และทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ 5) การ

จัดเตรียมห้องหรือบางส่วนของห้องให้เป็นสัดส่วนรวมทั้งจัดหาอุปกรณ์เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ดังการสนทนากลุ่มดังนี้

“พ่อแม่ควรทำการบ้านร่วมกับลูก ให้ลูกทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาอย่างสม่ำเสมอ ให้เวลาสำหรับการดูแลการทำบ้านของลูก”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

“รูปแบบของกิจกรรมที่ควรจะพัฒนาผู้ปกครองให้มีคุณลักษณะในด้านนี้คือ ให้ผู้ปกครองร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาด้วยตนเองและลงมือปฏิบัติร่วมกันของเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

2.4 ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงาม ประเด็น โดยรวมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การสร้างระเบียบวินัยและปลูกฝังคุณธรรมเป็นคุณลักษณะและหน้าที่สำคัญที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องกระทำเพราะวินัยเริ่มที่บ้าน ส่วนค่านิยมที่พึงามลูกมักจะยึดถือปฏิบัติจากตัวแบบคือพ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้เสนอคุณลักษณะย่อย ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงาม ดังนี้ 1) การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก 2) การฝึกให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง 3) การฝึกให้ลูกรับผิดชอบ รู้จักความอดทน รู้จักความสำเร็จและผิดพลาด 4) การเอาใจใส่ดูแลเรื่องความประพฤติ ฝึกเรื่องมารยาท และการเข้าสังคม 5) การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดังการสนทนากลุ่มดังนี้

“พ่อแม่ควรมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก เช่นการประหยัดอดออม การตรงต่อเวลา ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

“รูปแบบของกิจกรรมที่ควรจะพัฒนาผู้ปกครองในด้านนี้คือ การให้การอบรม ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

2.5 ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ประเด็น โดยรวมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การสอน การถ่ายทอดความรู้นี้เป็นหัวใจสำคัญของพ่อแม่ผู้ปกครองที่จะเป็นครูที่บ้าน พ่อแม่ผู้ปกครองนอกจากจะต้องมีคุณลักษณะ

ด้านอื่นๆ ดังที่กล่าวมาแล้วการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม เพื่อให้ลูกหลานหรือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือพัฒนาทักษะด้านต่างๆ จากกิจกรรมที่ทำร่วมกันกับผู้อื่น เพราะฉะนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีคุณลักษณะด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ควรมีคุณลักษณะในการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ดังนี้ 1) การสอนด้วยความเต็มใจไม่ดูค่า และไม่บังคับให้เรียน 2) การสอนโดยวิธีการไม่ต้องมีแบบแผนแต่มีเวลาให้กับลูก 3) การสอนการบ้าน อ่านหนังสือให้ลูกฟัง 4) การเอาใจใส่ คอยกระตุ้น และสนทนาเรื่องการเรียนที่โรงเรียนเพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ที่บ้าน 5) การถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ และทักษะในอาชีพของตนเองได้ ดังการสนทนากลุ่มดังนี้

“พ่อแม่จะต้องสอนลูกด้วยความเต็มใจไม่ดูค่า การสอนของพ่อแม่ควรเป็นการสอนที่ให้กำลังใจกับลูกไม่มีแบบแผน แต่ดูที่ความพร้อมและความพอใจระหว่างลูกกับพ่อแม่ ไม่บังคับให้เรียน เช่นการสอนงานในอาชีพของพ่อแม่ให้แก่ลูก”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

“รูปแบบของกิจกรรมที่ควรจะพัฒนาผู้ปกครองในด้านนี้คือ 1) จัดการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) ให้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) จัดกิจกรรมเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

2.6 ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชน และโรงเรียน ประเด็นโดยรวมผู้ร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การสร้างเครือข่ายของพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ ที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนด้วยกัน ชุมชนที่อยู่อาศัย และ โรงเรียนที่บุตรหลานกำลังศึกษาเล่าเรียน ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้เสนอคุณลักษณะย่อย ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียน ได้แก่ 1) การอาสาสมัครทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรพิเศษ จัดหาสื่ออุปกรณ์หรือทุนการศึกษา 2) การ ร่วมประชุม ติดต่อดูแลสารกับคณะครู ผู้ปกครองอื่น ๆ ในการแก้ปัญหาของนักเรียน 3) การประสานแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) การรวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อพัฒนาตนเอง ดังการสนทนากลุ่มดังนี้

“พ่อแม่ผู้ปกครองต้องติดต่อดสื่อสารกับคณะครู หรือผู้ปกครองคนอื่นๆ ในการแก้ปัญหาของนักเรียน สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนด้วยการบริจาคสื่ออุปกรณ์การเรียน หรือทุนการศึกษา”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

“รูปแบบของกิจกรรมที่ควรที่จะพัฒนาผู้ปกครองในด้านนี้คือ 1) จัดเวทีชาวบ้านร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือเรียนรู้ร่วมกัน 2) การไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้หรือชุมชนที่จัดกิจกรรมด้านการสร้างเครือข่ายของผู้ปกครองที่เป็นต้นแบบ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 กรกฎาคม 2555 : สนทนากลุ่ม)

ผลจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านควรมี 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสาร แต่มีประเด็นคุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดู และคุณลักษณะด้านการให้ความรักความอบอุ่นซึ่งแตกต่างจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากเอกสาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าคุณลักษณะทั้ง 2 ด้านนี้ ควรจะรวมกันเป็นคุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดูเพียง 1 ด้าน ส่วนเรื่องความรักความอบอุ่นน่าจะอยู่ในคุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่าตรงกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน จึงได้ตัดข้อความในประเด็นนี้ออกให้คงเหลือเป็นคุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 2 การสร้าง และยืนยันรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

หลังจากได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปสร้างเครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนหนองแวงบึงงาม ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 จำนวน 240 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 95.83

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ข้อมูลพื้นฐานและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	95	41.30
1.2 หญิง	145	58.70
รวม	230	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 26 ปี	20	8.69
2.2 26-30 ปี	42	18.26
2.3 31-35 ปี	75	32.62
2.4 36-40 ปี	44	19.13
2.5 41-45 ปี	32	13.92
2.6 46-50 ปี	12	5.21
2.7 51 ปีขึ้นไป	5	2.17
รวม	230	100
3. สถานภาพการสมรส		
3.1 โสด	10	4.35
3.2 สมรส	152	66.09
3.3 หม้าย/หย่าร้าง/แยกทาง	68	29.56
รวม	230	100
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ไม่ได้เรียนหนังสือ	5	2.17
4.2 ประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-4)	25	10.86
4.3 ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5-7)	80	34.78
4.4 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)	70	30.45

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4.5 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	16	6.96
4.6 ปวช. หรือเทียบเท่า	15	6.53
4.7 ปวส./อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	8	3.48
4.8 ปริญญาตรี	6	2.60
4.9 สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.30
4.10 อื่นๆ	2	0.87
รวม	230	100
5. ประกอบอาชีพ		
5.1 เกษตรกรรม	87	37.83
5.2 รับจ้างรายวัน	80	34.78
5.3 ธุรกิจส่วนตัว	22	9.57
5.4 งานช่าง (ช่างก่อสร้าง,ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์)	16	6.96
5.5 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	1.74
5.6 พนักงาน/ลูกจ้างของเอกชน/บริษัท	10	4.34
5.7 ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	6	2.60
5.8 อื่น ๆ	5	2.18
รวม	230	100.00

จากตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.70 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.62 มีสถานภาพการสมรส คิดเป็นร้อยละ 66.09 ระดับการศึกษาประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5-7) คิดเป็นร้อยละ 34.78 และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.83

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน

ข้อมูลได้จากการสำรวจระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน การพัฒนาคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง นักเรียน จำนวน 230 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 7 และ 8

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
ของพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยรวมทั้ง 6 ด้าน

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการพัฒนา
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู	4.12	0.55	มาก
2. ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย	4.33	0.41	มาก
3. ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.49	0.43	มาก
4. ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม	4.27	0.53	มาก
5. ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	4.58	0.44	มาก
6. ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและโรงเรียน	4.12	0.55	มาก
รวม	4.22	0.48	มาก

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ของพ่อแม่ผู้ปกครอง เรียงลำดับความต้องการพัฒนา ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ผู้ปกครองมีความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.58$) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและโรงเรียน ($\bar{X} = 4.22$) และด้านการอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 4.12$)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
ของพ่อแม่ผู้ปกครอง แยกตามคุณลักษณะแต่ละด้าน

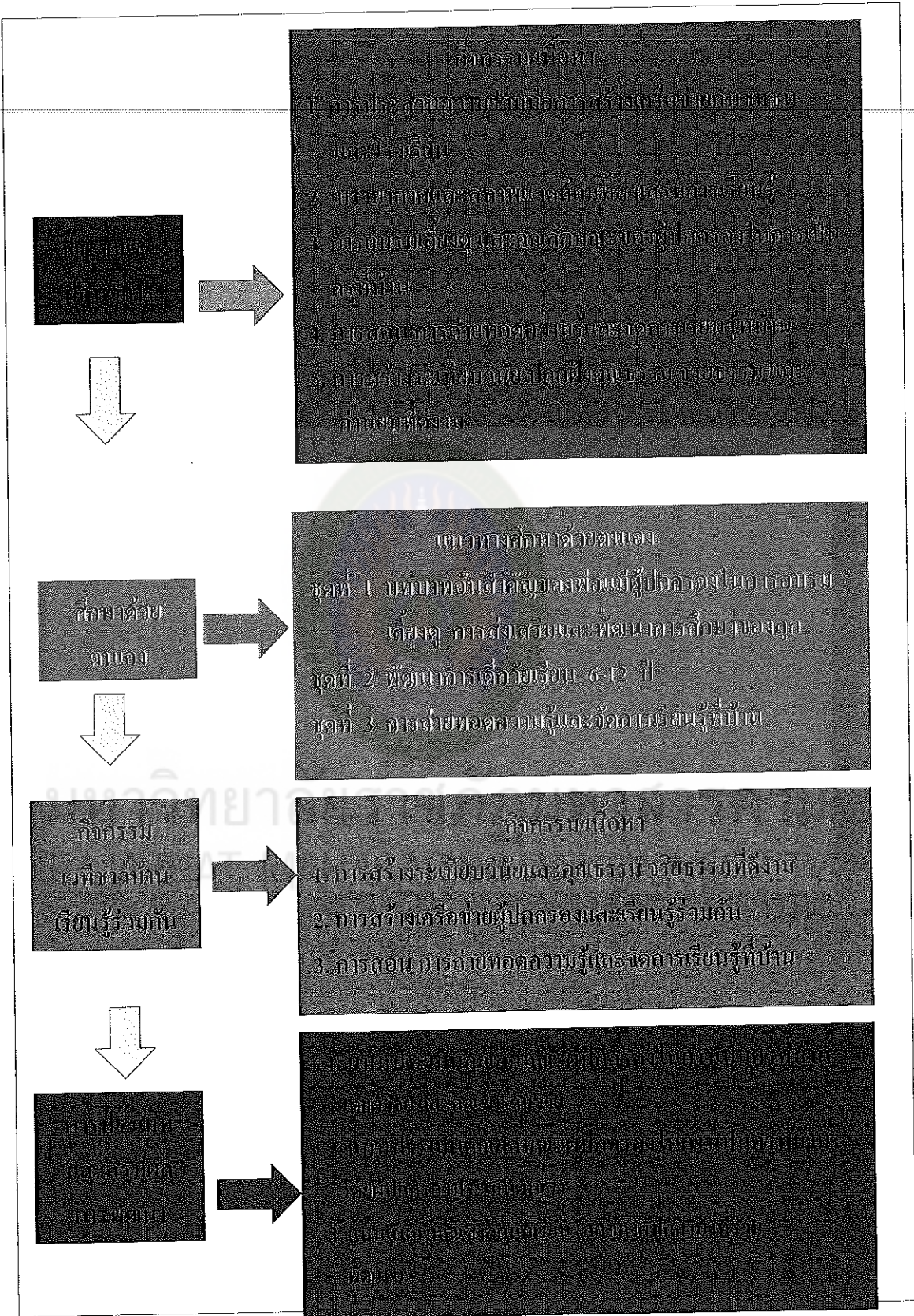
คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการพัฒนา
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู			
1.1 การเอาใจใส่ ดูแลให้ความสบาย และ ปลอดภัย	4.10	0.49	มาก
1.2 การร่วมพูดคุย สนทนา และสื่อสารที่ดี	4.06	0.59	มาก
1.3 การเอาใจใส่คำถามคำตอบของลูก อธิบาย เรื่องที่ลูก ไม่เข้าใจอย่างใจเย็นกับลูก	4.42	0.50	มาก
1.4 การชมเชยให้กำลังใจ ชื่นชมเมื่อลูกประสบความสำเร็จ	4.10	0.64	มาก
1.5 การให้อิสระทางความคิด การพูดและการ กระทำต่อ เด็กอย่างเหมาะสม	4.10	0.50	มาก
1.6 การปฏิบัติต่อลูกอย่างยุติธรรมไม่บังคับ หรือตามใจมาก เกินไป	4.02	0.58	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.12	0.55	มาก
2. ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย			
2.1 การมีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก	4.18	0.38	มาก
2.2 การเล่น พูดคุยและหยอกล้อกับลูก	4.73	0.44	มากที่สุด
2.3 การส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกาย เล่นกีฬา หรือเล่น กลางแจ้ง	4.26	0.44	มาก
2.4 การดูแลสุขภาพและพาไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ	4.26	0.44	มาก
2.5 การฝึกการพูดการฟัง การสังเกต และการวิเคราะห์ให้ลูก	4.17	0.38	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.33	0.41	มาก
3. ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ ส่งเสริมการเรียนรู้			
3.1 การสื่อสารในครอบครัวด้วยถ้อยคำสุภาพ	4.81	0.40	มากที่สุด
3.2 การตั้งคำถาม และฝึกค้นหาคำตอบด้วย เหตุผลบ่อย ๆ	4.17	0.56	มาก
3.3 การให้ลูกฝึกอ่าน ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียน อย่างสม่ำเสมอ	4.91	0.29	มากที่สุด

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการพัฒนา
3.4 การจัดเตรียมห้องหรือบางส่วนของห้องให้เป็น สัดส่วนรวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.10	0.49	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.49	0.43	มาก
4. ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปกป้องคุ้มครองจรรยาบรรณ และ ค่านิยมที่ดีงาม			
4.1 การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก	4.42	0.50	มาก
4.2 การฝึกให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.10	0.64	มาก
4.3 การฝึกให้ลูกรับผิดชอบ รู้จักอดทน รู้จักความสำเร็จ และความผิดพลาด	4.10	0.50	มาก
4.4 การเอาใจใส่ดูแลเรื่องความประพฤติ ฝึกเรื่องมารยาท และการเข้าสังคม	4.73	0.44	มากที่สุด
4.5 การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.02	0.58	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.27	0.53	มาก
5. ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ ที่บ้าน			
5.1 การสอนด้วยความเต็มใจ ไม่ดุดำ และไม่บังคับให้เรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
5.2 การสอนโดยวิธีการไม่ต้องมีแบบแผน แต่มีเวลาให้กับ ลูก	4.17	0.58	มาก
5.3 การสอนการบ้าน และอ่านหนังสือให้ลูกฟัง	4.83	0.39	มากที่สุด
5.4 การเอาใจใส่ คอยกระตุ้น และสนทนาเรื่องการเรียนที่ โรงเรียน เพื่อเสริมความรู้ และประสบการณ์ที่บ้าน	4.92	0.29	มากที่สุด
5.5 การถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ และทักษะ ในอาชีพได้	4.08	0.67	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.58	0.44	มาก

คุณลักษณะผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการพัฒนา
6. ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัว อื่นๆ ชุมชนและโรงเรียน			
6.1 การอาสาสมัครทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรพิเศษ จัดหาสื่อ อุปกรณ์หรือทุนการศึกษา	4.06	0.59	มาก
6.2 การร่วมประชุม ติดต่อสื่อสารกับคณะครูผู้ปกครอง อื่นๆ ในการแก้ปัญหานักเรียน	4.42	0.50	มาก
6.3 การประสานแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.10	0.64	มาก
6.4 การรวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อพัฒนา ตนเอง	4.10	0.50	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.12	0.55	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.22	0.48	มาก

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนา
คุณลักษณะผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน แยกเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย โดยผู้ปกครองมีความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะ ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้
และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.58$) ด้านการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของบ้านที่
ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย ($\bar{X} = 4.33$) ด้าน
การสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการ
ประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและโรงเรียน ($\bar{X} = 4.22$) และ
ด้านการอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 4.12$)

2.3 เมื่อได้ข้อมูลความต้องการในการพัฒนา ผู้วิจัยได้ (ร่าง) รูปแบบ และ
(ร่าง) คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 9 คน ประเมินและรับรองรูปแบบ จากนั้นนำไปแก้ไขและปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญ
เสนอแนะ ซึ่งได้รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน ดังภาพที่ 6

รายละเอียดของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ (ในภาคผนวก ข) ส่วนผลการ
ประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ในแต่ละด้านดังปรากฏ
ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ตอนที่ 1 สภาพปัญหาและความจำเป็น			
1.1	ความสมเหตุสมผล	3.65	0.75	มาก
1.2	ตรงกับสภาพความเป็นจริงในสังคม	3.58	0.52	มาก
1.3	ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา	3.76	0.52	มาก
2	หลักการ			
2.1	มีความเป็นไปได้	3.52	0.79	มาก
2.2	สามารถนำไปใช้ได้จริง	3.68	0.74	มาก
2.3	มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	3.60	0.75	มาก
3	ลักษณะของรูปแบบ			
3.1	มีความชัดเจน	3.62	0.75	มาก
3.2	ครอบคลุมทุกเนื้อหา	3.54	0.77	มาก
3.3	เหมาะสมกับพ่อแม่ผู้ปกครอง	3.52	0.52	มาก
4	เป้าหมายของการพัฒนา			
4.1	มีความเป็นไปได้	3.54	0.85	มาก
4.2	มีประโยชน์สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง	3.80	0.76	มาก
4.3	มีความเป็นไปได้สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง	3.96	0.68	มาก
5	จุดมุ่งหมาย			
5.1	มีความเป็นไปได้	3.85	0.74	มาก
5.2	มีความเหมาะสม	4.25	0.82	มาก
6	ผู้เข้ารับการพัฒนา			
6.1	มีความเป็นไปได้	3.86	0.72	มาก

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
6.2	มีความเหมาะสม	3.59	0.67	มาก
7	ระยะเวลาในการพัฒนา			
7.1	มีความเป็นไปได้	3.85	0.72	มาก
7.2	มีความเหมาะสม	4.25	0.83	มาก
8	ตอนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน			
8.1	สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย	3.62	0.75	มาก
8.2	ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติการ	3.54	0.77	มาก
8.3	จัดเรียงลำดับเนื้อหา	3.85	0.74	มาก
8.4	มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้	4.25	0.82	มาก
8.5	มีความเหมาะสม	3.57	0.68	มาก
9	ขอบข่ายเนื้อหาของรูปแบบการพัฒนา			
9.1	ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติการ	3.85	0.74	มาก
9.2	จัดเรียงลำดับเนื้อหา	4.25	0.82	มาก
9.3	มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้	3.85	0.74	มาก
9.4	มีความเหมาะสม	4.25	0.82	มาก
10	กระบวนการพัฒนา			
10.1	ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติการ	3.85	0.74	มาก
10.2	สอดคล้องกับเนื้อหาการพัฒนา	4.25	0.82	มาก
10.3	มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้	3.58	0.74	มาก
10.4	มีความเหมาะสม	3.65	0.58	มาก
11	สื่อที่ใช้ในการพัฒนา			
11.1	มีความเป็นไปได้	3.85	0.72	มาก
11.2	มีความเหมาะสม	4.25	0.81	มาก
12	แหล่งเรียนรู้			
12.1	มีความเป็นไปได้	3.85	0.76	มาก

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
12.2	มีความเหมาะสม	4.12	0.72	มาก
13	การประเมินผล			
13.1	ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	3.85	0.75	มาก
13.2	มีความเป็นไปได้	4.25	0.80	มาก
13.3	สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการพัฒนา	4.23	0.74	มาก
	รวม	3.85	0.74	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครอง ในการเป็นครูที่บ้าน โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน ผลการประเมิน ตอนที่ 1 สภาพปัญหาและ ความจำเป็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) หลักการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ลักษณะของ รูปแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เป้าหมายของการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) จุดมุ่งหมายของการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ผู้เข้ารับการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ระยะเวลาในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ตอนที่ 2 รูปแบบการ พัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ขอบข่ายเนื้อหาของรูปแบบ พัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) กระบวนการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) สื่อที่ใช้ ในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) แหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และ การประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) ภาพรวมผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครอง ในการเป็นครูที่บ้าน ผู้วิจัยพอสรุปได้ดังนี้ สื่อในการพัฒนาควรเหมาะสมกับบริบทของ ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ใหญ่ รูปแบบและขอบข่ายเนื้อหาควรเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย การประเมินผล ควรให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา ผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ตอนที่ 3 จากผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยทำการทดลองกับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และผู้ปกครองอาสาที่จะร่วมพัฒนา จากผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนหนองแวงบึงงาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2555 ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 6 เดือน (พฤศจิกายน 2555 – เมษายน 2556) ผลการวิจัยนำเสนอ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาในการเป็นครูที่บ้าน

ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้วิจัยได้ประชุมคณะผู้ร่วมวิจัย และผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา โดยกำหนดรหัสสำหรับผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา โดยใช้รหัส PT. : ซึ่งย่อมาจาก Parent Teacher หมายถึง ผู้ปกครองที่พัฒนาในการเป็นครูที่บ้านในการวิจัยในครั้งนี้ การกำหนดรหัสได้นำเสนอรายละเอียดไว้ใน (ภาคผนวก ก)

จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ได้ทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ระดับประถมศึกษา (ป.6) จำนวน 5 คน คือ PT.1 – PT.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6,ม.ศ.5) จำนวน 4 คน คือ PT.6 – PT.9 ซึ่งในจำนวนนี้ 1 คน (กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี) และปริญญาตรี จำนวน 1 คนคือ PT.10 ส่วนอาชีพของผู้ปกครอง ประกอบอาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 6 คน PT.1-5 และ PT.9 อาชีพลูกจ้างรายวันของเอกชน จำนวน 1 คน คือ PT.6 ลูกจ้างชั่วคราว (ครูพี่เลี้ยง) 1 คน PT.7 ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า 1 คน PT.8 และข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน PT.10

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มของผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย หลังจากที่ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 10-11 พฤศจิกายน 2555 ณ ห้องประชุมอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนหนองแวงบึงงาม

ผลการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ผลโดยรวมจากการเก็บข้อมูลในด้านความรู้ความเข้าใจ โดยผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนามีความรู้

ความเข้าใจในคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านทุกคน ส่วนการนำไปปฏิบัตินั้น ผู้ปกครองทุกคนคิดว่าตนเองสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ได้ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“สำหรับตัวดิฉันเองหลังจากได้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่สอง มีความรู้ความเข้าใจในบทบาท คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ซึ่งก่อนที่จะเข้าร่วมประชุม ก็คิดว่าตนเองก็พอจะเป็นครูให้กับลูกได้ แต่พอมาเข้าร่วมแล้ว ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ปกครอง ทั้ง 6 ด้าน และในแต่ละด้านมีคุณลักษณะย่อยที่เป็นทั้งความรู้ที่ต้องศึกษา และสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ หลังจากนั้นแล้วก็จะนำเอาความรู้ใหม่ที่ได้รับไปใช้ และปฏิบัติกับลูก ๆ ต่อไป ค่ะ”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“ในตอนแรกที่ได้พูดคุยกับผู้ปกครองคนอื่น ๆ ในความรู้สึกของตัวดิฉันเอง ไม่มั่นใจว่าจะสามารถเป็นครูที่บ้านได้ แต่พอได้ร่วมอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว ได้ความรู้ ได้ร่วมปฏิบัติ และวิทยากรมีอารมณ์ขัน ทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาตนเองในการเป็นครูที่บ้านได้”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“ผู้ปกครองเป็นครูที่บ้านในความรู้สึกตอนแรก ก่อนที่จะได้เข้าร่วมอบรม และประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดว่าความรู้เราแค่ชั้น ป.6 จะสอนลูกอย่างไร จะสอนอะไรลูก แต่พอได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทั้งสองวันแล้ว มีความรู้ความเข้าใจว่าครูที่บ้านเป็นอย่างไร จะต้องทำอะไรกับลูกบ้างจึงจะเป็นครูที่บ้าน ไม่เคยมีใครมาให้ความรู้และประชุมอย่างนี้ ยิ่งได้ปฏิบัติร่วมกันอภิปราย พูดคุยกับกลุ่มผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา จึงมั่นใจว่าดิฉันจะสามารถเป็นครูที่บ้านได้”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“ในกลุ่มที่เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ฉันทมีอายุมากที่สุดมีประสบการณ์ในการสอนลูกมาพอสมควร แต่พอได้เข้าร่วมพัฒนาในครั้งนี้ก็ได้ความรู้เพิ่มเติมขึ้นมามาก มีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านทั้ง 6 ด้าน โดยเฉพาะด้านการถ่ายทอดความรู้ และ การจัดการเรียนรู้ที่บ้านควรทำอย่างไร มีความมั่นใจว่าจะสามารถร่วมพัฒนาและเป็นครูที่บ้านได้”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“ประชุมเชิงปฏิบัติการวันแรกยังคงไม่ค่อยเข้าใจว่ามาแล้วจะต้องทำอะไรบ้าง คุณลักษณะใดจะทำให้เป็นครูที่บ้านได้ ถึงแม้จะมีความรู้ในระดับปริญญาตรี แต่ในเรื่องการเรียนการสอนไม่ได้เรียนมาโดยตรง การทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองอยู่ที่บ้านก็อาศัยดูจากพ่อแม่ที่เคยปฏิบัติกับหนู และญาติพี่น้องที่เคยทำหรือดูจากพ่อแม่ที่ลูกเขาประสบความสำเร็จจากลูกชาวบ้านจนจบดอกเตอร์ แต่เมื่อประชุมเชิงปฏิบัติการเสร็จคิดว่าหนูจะสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะทั้ง 6 ด้านได้ค่ะ”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“ครูที่บ้านคืออะไร เราจะไปเป็นครูที่บ้านได้อย่างไร ตอนแรกก็ยังไม่มั่นใจ แต่พอได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม ผู้เข้าร่วมพัฒนาให้ความเป็นกันเอง วิทยากรมีเรื่องตลก มีเรื่องสนุกๆ มาเล่าให้ฟัง สอดแทรกในเนื้อหาและกิจกรรม ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำหน้าที่และบทบาทของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“อยากได้คำตอบเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จะจัดอย่างไร พยายามถามวิทยากร และผู้ที่เข้าร่วมพัฒนา ยิ่งที่บ้านก็ไม่ได้หลังใหญ่ เหมือนบ้านคนอื่นเขา แต่ก็ได้รับคำตอบและมีความรู้ความเข้าใจ จากการได้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“การพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน หนูอยากให้มีผู้ปกครองมาเข้าร่วมกันหลาย ๆ คน เพื่อที่จะช่วยดูแลลูก ๆ แต่คุณครูและวิทยากรบอกว่าพวกเราคือกลุ่มนำร่อง มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้ตามคุณลักษณะแล้วถ้าเกิดผลดีกับลูก เราก็ไปขยายและสร้างเครือข่ายได้ พอวันที่สองของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ก็มั่นใจว่ามีความรู้ความเข้าใจ และจะเป็นครูที่บ้านของลูก ๆ ได้ ค่ะ”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“การปฏิบัติต่อลูกที่ผ่านมาก็คิดว่าทำได้ดีพอสมควร แต่พอได้รับความรู้และประสบการณ์จากการประชุมนี้ ทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น และเข้าใจในคุณลักษณะของผู้ปกครองให้เป็นครูที่บ้านทั้ง 6 ด้าน คิดว่าจะพัฒนาตนเองในการเป็นครูที่บ้านได้”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

“ก่อนนี้ไม่มีความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน พอได้ความรู้จากวิทยากร ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้มั่นใจว่ามีความรู้ความเข้าใจ และสามารถที่จะปฏิบัติตามคุณลักษณะการเป็นครูที่บ้านได้ในตอนแรกก่อนเข้าประชุมมีความกังวลมาก เพราะความรู้แค่ ป.6 จะเป็นครูได้อย่างไร”

(ผู้ปกครอง. 11 พฤศจิกายน 2555 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการอบรมเลี้ยงดู 2) ด้านการดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย 3) ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 4) ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม 5) ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน และ 6) ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียน และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คุณลักษณะด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียน ว่านอกจากผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาจะดำเนินการ เรื่องการสร้างเครือข่ายแล้วอยากให้ผู้วิจัย และคณะครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัยได้ช่วยในการประสานงาน และทำความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนคนอื่น ๆ ในการสร้างเครือข่าย

3. การศึกษาด้วยตนเอง

การประเมินคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ในด้านความรู้ ความเข้าใจ โดยการให้ผู้ปกครองศึกษาด้วยตนเอง แล้วทำการประเมินตนเองตามกิจกรรมในแนวทางการศึกษาด้วยตนเอง ประกอบรูปแบบการพัฒนา ในชุดที่ 1 บทบาทสำคัญของพ่อแม่ผู้ปกครองในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของลูก ชุดที่ 2 พัฒนาการเด็กวัยเรียน 6-12 ปี และชุดที่ 3 การถ่ายทอดความรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน หลังจากที่ได้ศึกษาด้วยตนเองจบในแต่ละชุด ผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย สรุปผลการประเมินจากร่องรอยหลักฐาน ในแนวทางการศึกษาด้วยตนเอง ประกอบรูปแบบการพัฒนา ทั้ง 3 ชุด (แบบประเมิน ในภาคผนวก ค)

สรุปผลจากการประเมิน ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้าน ด้านการอบรมเลี้ยงดู จากการศึกษาด้วยตนเอง ชุดที่ 1 บทบาทสำคัญของพ่อแม่ผู้ปกครองในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของลูก ด้านการดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัยจากการศึกษาด้วยตนเอง ชุดที่ 2 พัฒนาการเด็กวัยเรียน 6-12 ปี และด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน จากการศึกษาด้วยตนเอง ชุดที่ 3 การถ่ายทอดความรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

4. การจัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน

การประเมินคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติ โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม ของผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย หลังจากที่ได้จัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ศาลาประชาม หมู่ที่ 7 บ้านบึงงาม ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ในวันที่ 14 ธันวาคม 2555 ครั้งที่ 2 ที่บ้านผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนารหัส PT. 10 หมู่ที่ 11 บ้านใหม่สามัคคี ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 และครั้งที่ 3 ที่เรือนรับรอง โรงเรียนหนองแวงบึงงาม ตำบลบึงงาม อำเภอ หนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2556

ผลการจัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน ผลปรากฏว่า ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจในคุณลักษณะการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ในส่วนการปฏิบัติตามคุณลักษณะใน 6 ด้าน ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาสามารถปฏิบัติได้ทุกคน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“หนูได้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จากผู้ร่วมพัฒนาทั้งจากที่ได้ศึกษาด้วยตนเองและการปฏิบัติคุณลักษณะของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำชมลูกมากขึ้น สื่อสารกับลูก ๆ ด้วยถ้อยคำสุภาพ ไม่พูดคำหยาบกับลูก การจัดเวทีชาวบ้านแบบนี้ดีจะได้พูดคุยกันแบบสบายใจ ไม่เป็นทางการและไม่ต้องกังวลค่ะ”

(ผู้ปกครอง. . 14 ธันวาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“หลังจากประชุมในครั้งก่อนกลับไปที่บ้านฉันได้พูดคุยและสนทนากับลูกมากขึ้น ส่วนการศึกษาด้วยตนเองก็ทำให้รู้และเข้าใจในบทบาทของผู้ปกครองมากขึ้น การปฏิบัติต่อลูกโดยเฉพาะในบทบาทด้านการอบรมเลี้ยงดู คิดว่าตัวเองมีประสบการณ์และได้นำเสนอในในเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน เช่นเรื่องการบังคับลูกให้ทำตามที่พ่อแม่ต้องการ โดยพ่อแม่จะต้องไม่บังคับลูกมากจนเกินไป”

(ผู้ปกครอง. 14 ธันวาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“ได้ประสบการณ์และแนวทางจากหลายคนที่ยอมรับเรียนรู้ บางอย่างก็คิดว่าหนูปฏิบัติได้ดี แต่ก็ยังมีที่ทำได้เช่นการชมลูก จึงได้พยายามทำตามบทบาทหน้าที่ผู้ปกครองให้เป็นครูที่บ้านที่ได้ศึกษาด้วยตนเอง และจากการจัดเวทีชาวบ้านวันนี้ วันนี้ยังไม่ค่อยได้พูดและแสดงความเห็นฟังจากคนอื่น ๆ มากกว่า คิดว่าครั้งต่อไปจะต้องพูดและนำเสนอในส่วนที่ตัวเองปฏิบัติเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา”

(ผู้ปกครอง. 14 ธันวาคม 2555 : สัมภาษณ์)

“คุณลักษณะด้านการดูแลสุขภาพ ที่ได้ปฏิบัติมาและศึกษาด้วยตนเองทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ส่วนการปฏิบัติตามบทบาทของผู้ปกครองด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัยก็ได้ปฏิบัติตามปกติ เพราะเราอยู่ใกล้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบึงงาม ที่พาลูกไปหาหมอหรือตรวจสุขภาพอยู่แล้วถ้าเจ็บป่วยหรือไม่สบาย”

(ผู้ปกครอง. 15 กุมภาพันธ์ 2556 : สัมภาษณ์)

“ในเวทีชาวบ้านได้พูดคุยกันมากคือเรื่องการส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกายและเล่นกลางแจ้ง เพราะลูก ๆ ของเรา โดยเฉพาะผู้ชายชอบไปเล่นเกมมากกว่า ส่วนเรื่องบ้าน การให้ลูกทบทวนบทเรียน ทุกคนได้ปฏิบัติอยู่แล้ว การจัดมุมของบ้านให้เป็นที่เรียนรู้ของลูก ๆ อาจจะทำได้ไม่คึก เพราะบ้านหลังเล็ก แต่ก็จัดมุมบ้านไว้ให้ลูกได้เป็นมุมสำหรับเรียนรู้ค่ะ”

(ผู้ปกครอง. 15 กุมภาพันธ์ 2556 : สัมภาษณ์)

“การปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ค้างใจได้ทำเป็นตัวอย่างลูกเช่นการใส่บาตรพระในตอนเช้า และวันหยุดพาลูกไปทำบุญที่วัด ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้คุยกันมากเกี่ยวกับเรื่องการใช้เวลาว่างของลูก ๆ โดยทางผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตกลงกันว่าลูกของเราทุกคนต้องมีงานที่รับผิดชอบที่บ้าน เช่น ซักผ้า ถ้างาน กวาดบ้าน”

(ผู้ปกครอง. 15 กุมภาพันธ์ 2556 : สัมภาษณ์)

“การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการสอน โดยเฉพาะการสอนลูกให้เป็นคนที่รับผิดชอบการสอนการบ้านลูก อ่านหนังสือให้ลูกฟัง บางครั้งได้อ่านเรียงความที่ลูกเขียนและได้ให้คำแนะนำไป จะสอนลูกเสมอว่าถ้ามีการบ้านก็ควรทำให้เสร็จก่อนค่อยไปทำอย่างอื่น แม่ห้ามไปซื้อรถจักรยานยนต์เล่นกับเพื่อน”

(ผู้ปกครอง. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“หลังจากจัดเวทีชาวบ้านครั้งนี้ซึ่งเป็นครั้งที่ 3 เครื่องข่ายผู้ปกครองของเราจะยังคงอยู่เราภูมิใจที่ได้ร่วมพัฒนาในการเป็นครูที่บ้าน จะนำเอาประสบการณ์ไปใช้กับลูกๆ และนำไปถ่ายทอดให้กับเพื่อน ๆ และญาติ โดยเฉพาะประสบการณ์ที่ได้รับ ในการปฏิบัติต่อลูก เวทีชาวบ้านให้ทั้งความรู้ ความเป็นกันเองและความสนุกสนานค่ะ”

(ผู้ปกครอง. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“พวกเราได้พูดคุยและตกลงกันว่า จะจัดหาสื่อการเรียนการสอนมาช่วยโรงเรียนในส่วนที่ขาด เช่น คอมพิวเตอร์ อาจจะเป็นการจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา หรือการไปขอรับบริจาค ส่วนแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพโดยเฉพาะทางการเกษตรมีหลายแหล่งที่จะให้ลูกๆ นักเรียนเข้าไปเรียนรู้ได้เช่น สวนยางพารา นายบุญมี วันสีหา ที่เขากรีดียงได้ 5-6 ปีแล้ว ”

(ผู้ปกครอง. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปการประเมินคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยการจัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน จากการสัมภาษณ์กลุ่ม ของผู้วิจัย คณะผู้ร่วมวิจัย ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบส่วนใหญ่ มีความกระตือรือร้นที่จะแสดงความคิดเห็นแสดงความรู้สึกรู้สึก และเล่าประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครอง แต่มีผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาส่วนน้อยที่ยังขาดความมั่นใจ และไม่ค่อยจะแสดงความคิดเห็นหรือนำเอาปัญหา หรือการปฏิบัติตามคุณลักษณะมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจในคุณลักษณะการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ในส่วนการปฏิบัติตามคุณลักษณะใน 6 ด้าน ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาสามารถปฏิบัติได้ทุกคน ซึ่งมีเพียงบางคนปฏิบัติได้ไม่ครบ ตามคุณลักษณะย่อย ทั้ง 29 ด้าน

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูง คือจบระดับประถมศึกษาแต่มีความตั้งใจจริง เสียสละเวลาทำให้สามารถจะพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านได้ ส่วนที่ต้องแก้ไขคือเรื่องเวลานัดหมายเพื่อจัดเวทีชาวบ้านที่ผู้ปกครองมาไม่ตรงเวลาคือมาสาย และผู้ปกครองยังไม่ค่อยกล้าที่จะแสดงออกหรือนำเสนอ ผู้วิจัยจะต้องกระตุ้น โดยการถามนำ เสนอแนะก่อนจึงจะกล้านำเสนอ ในส่วนที่ผู้ปกครองเองมีความรู้ และมีประสบการณ์

5. การประเมินคุณลักษณะการพัฒนาผู้ปกครอง หลังจากการใช้รูปแบบการพัฒนา

การประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ได้มีการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะ ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2556 หลังจากการจัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกันในภาคเช้า ภาคบ่าย เป็นการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ซึ่งแบ่งการประเมินออกได้ ดังนี้

5.1 การใช้แบบสอบถาม ประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย ประเมิน

5.2 การใช้แบบสอบถาม ประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้ปกครอง ประเมินตนเอง

5.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา เพื่อประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

5.1 การใช้แบบสอบถาม ประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัยประเมิน ซึ่งผลการประเมิน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู			
1.1 การเอาใจใส่ ดูแลให้ความสบาย และ ปลอดภัย	3.90	0.50	มาก
1.2 การร่วมพูดคุย สนทนา และสื่อสารที่ดี	4.10	0.52	มาก
1.3 การเอาใจใส่คำถามคำตอบของลูก อธิบาย เรื่องที่ลูกไม่เข้าใจอย่างใจเย็นกับลูก	3.92	0.35	มาก
1.4 การชมเชยให้กำลังใจชื่นชมเมื่อลูก ประสบความสำเร็จ	4.20	0.25	มาก
1.5 การให้อิสระทางความคิด การพูดและการ กระทำต่อเด็กอย่างเหมาะสม	4.05	0.54	มาก
1.6 การปฏิบัติต่อลูกอย่างยุติธรรมไม่บังคับ หรือตามใจมากเกินไป	3.85	0.58	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.00	0.45	มาก
2. ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย			
2.1 การมีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก	3.90	0.52	มาก
2.2 การเล่น พูดคุยและหยอกล้อกับลูก	4.60	0.58	มากที่สุด
2.3 การส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกายเล่นกีฬาหรือเล่นกลางแจ้ง	4.30	0.35	มาก
2.4 การดูแลสุขภาพและพาลูกไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ	3.80	0.52	มาก
2.5 การฝึกการพูดการฟัง การสังเกตและการวิเคราะห์ให้ลูก	3.85	0.38	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.09	0.47	มาก

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
3. ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้			
3.1 การมีการสื่อสารในครอบครัวด้วยถ้อยคำสุภาพ	4.35	0.44	มาก
3.2 การตั้งคำถาม และฝึกค้นหาคำตอบด้วยเหตุผลบ่อยๆ	4.10	0.54	มาก
3.3 การให้ลูกฝึกอ่านทำการบ้าน และทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.70	0.45	มากที่สุด
3.4 การได้จัดเตรียมห้องหรือบางส่วนของห้อง ให้เป็นสัดส่วนรวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.80	0.50	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.23	0.48	มาก
4. ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปกป้องคุณธรรมจริยธรรม และ ค่านิยมที่ดีงาม			
4.1 การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก	4.60	0.25	มากที่สุด
4.2 การฝึกให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.05	0.50	มาก
4.3 การฝึกให้ลูกรับผิดชอบ รู้จักอดทน รู้จักความสำเร็จและความผิดพลาด	4.25	0.42	มาก
4.4 การเอาใจใส่ดูแลเรื่องความประพฤติ ฝึกเรื่องมารยาท และการเข้าสังคม	4.50	0.45	มาก
4.5 การส่งเสริมให้ลูกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.10	0.35	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.30	0.39	มาก
5. ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน			
5.1 การสอนลูกด้วยความเต็มใจไม่ดุด่า และไม่บังคับให้เรียน	4.52	0.35	มาก
5.2 การสอนลูกโดยไม่ต้องมีแบบแผนแต่มีเวลาให้กับลูก	4.10	0.42	มาก
5.3 การสอนการบ้าน และอ่านหนังสือให้ลูกฟัง	4.80	0.38	มากที่สุด
5.4 การเอาใจใส่ คอยกระตุ้น และสนทนาเรื่องการเรียนรู้ที่โรงเรียน เพื่อเสริมความรู้ และประสบการณ์ที่บ้าน	4.50	0.25	มาก

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
5.5 การถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ และทักษะ ในอาชีพได้	4.60	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน	4.50	0.38	มาก
6. ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัว อื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียน			
6.1 การอาสาสมัครทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์สนับสนุน กิจกรรมของโรงเรียน เช่นเป็นวิทยากรพิเศษ จัดหาสื่อ อุปกรณ์หรือทุนการศึกษา	4.10	0.28	มาก
6.2 การร่วมประชุม ติดต่อสื่อสารกับคณะครูผู้ปกครองอื่น ๆ ในการแก้ปัญหาของนักเรียน	4.50	0.35	มาก
6.3 การประสานแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.25	0.24	มาก
6.4 การรวมกลุ่ม หรือสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อพัฒนา ตนเอง	4.02	0.50	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.21	0.34	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.22	0.41	มาก

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติตามคุณลักษณะผู้ปกครองในการ
เป็นครูที่บ้าน ของพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยการใช้แบบสอบถาม ของคณะผู้ร่วมวิจัย เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน
($\bar{X} = 4.50$) ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม
($\bar{X} = 4.30$) การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.23$)
ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียน
($\bar{X} = 4.21$) ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย ($\bar{X} = 4.09$) และด้านการอบรมเลี้ยงดู
($\bar{X} = 4.00$)

5.2 การใช้แบบสอบถามประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการ
เป็นครูที่บ้าน โดยผู้ปกครองประเมินตนเอง ซึ่งผลการประเมิน ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านโดย
ผู้ปกครองประเมินตนเอง

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการอบรมเลี้ยงดู			
1.1 ท่านเอาใจใส่ ดูแลให้ความสบาย และ ปลอดภัยแก่ลูก	4.30	0.25	มาก
1.2 ท่านร่วมพูดคุย สนทนา และสื่อสารที่ดีกับลูก	4.20	0.45	มาก
1.3 ท่านได้อาใจใส่คำถามคำตอบของลูก อธิบายเรื่องที่ลูก ไม่เข้าใจ อย่างใจเย็น	4.16	0.23	มาก
1.4 ท่านได้ชมเชยให้กำลังใจ ชื่นชมเมื่อลูกประสบ ความสำเร็จ	4.50	0.24	มาก
1.5 ท่านได้ให้อิสระทางความคิด การพูดและการกระทำ ต่อเด็กอย่างเหมาะสม	4.18	0.50	มาก
1.6 ท่านปฏิบัติต่อลูกอย่างยุติธรรมไม่บังคับหรือตามใจ มากเกินไป	4.10	0.38	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.24	0.34	มาก
2. ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย			
2.1 ท่านมีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก	4.34	0.38	มาก
2.2 ท่านร่วมเล่น พูดคุยและหยอกล้อกับลูก	4.73	0.24	มากที่สุด
2.3 ท่านส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬา	4.26	0.44	มาก
2.4 ท่านได้พาลูกไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ	4.14	0.34	มาก
2.5 ท่านได้ฝึกการพูด การฟัง การสังเกต และการวิเคราะห์ ให้กับลูก	4.02	0.38	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.29	0.42	มาก
3. ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ ส่งเสริมการเรียนรู้			
3.1 ท่านได้สื่อสารในครอบครัวด้วยถ้อยคำสุภาพ	4.90	0.25	มากที่สุด

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
3.2 ท่านตั้งคำถาม และฝึกค้นหาคำตอบด้วยเหตุผลบ่อย ๆ	4.10	0.42	มาก
3.3 ท่านให้ลูกฝึกอ่าน ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.80	0.25	มากที่สุด
3.4 ท่านได้จัดเตรียมห้องหรือบางส่วนของห้อง ให้เป็นสัดส่วน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.80	0.25	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.40	0.29	มาก
4. ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และ ค่านิยมที่ดีงาม			
4.1 ท่านกระทำเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก	4.50	0.50	มาก
4.2 ท่านได้ฝึกให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.20	0.38	มาก
4.3 ท่านฝึกให้ลูกรับผิดชอบ รู้จักอดทน รู้จักความสำเร็จ และความผิดพลาด	4.02	0.45	มาก
4.4 ท่านเอาใจใส่ดูแลเรื่องความประพฤติ ฝึกเรื่องมารยาท และการเข้าสังคม	4.80	0.24	มากที่สุด
4.5 ท่านได้ส่งเสริมให้ลูกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.30	0.34	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.36	0.38	มาก
5. ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ ที่บ้าน			
5.1 ท่านสอนลูกด้วยความเต็มใจ ไม่ดุดำ ไม่บังคับให้เรียน	4.50	0.29	มาก
5.2 ท่านสอนโดยวิธีการไม่ต้องมีแบบแผน แต่มีเวลาให้กับลูก	4.30	0.42	มาก
5.3 ท่านได้สอนการบ้าน และอ่านหนังสือให้ลูกฟัง	4.60	0.39	มากที่สุด
5.4 ท่านเอาใจใส่ คอยกระตุ้น และสนทนาเรื่องการเรียนที่โรงเรียน เพื่อเสริมความรู้ และประสบการณ์ที่บ้าน	4.25	0.34	มาก
5.5 ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ และทักษะในอาชีพได้	4.82	0.25	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน	4.49	0.33	มาก

คุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
6. ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัว อื่นๆ ชุมชนและโรงเรียน			
6.1 ท่านอาสาสมัครทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรพิเศษ จัดหาสื่ออุปกรณ์หรือทุนการศึกษา	4.20	0.25	มาก
6.2 ท่านได้ร่วมประชุม ติดต่อสื่อสารกับคณะครูผู้ปกครอง อื่นๆ ในการแก้ปัญหาของนักเรียน	4.50	0.38	มาก
6.3 ท่านได้ประสานแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.20	0.45	มาก
6.4 ท่านได้รวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อพัฒนา ตนเอง	4.35	0.24	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.31	0.33	มาก
โดยรวมเฉลี่ย	4.33	0.34	มาก

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติตามคุณลักษณะผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ของพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองประเมินตนเอง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.49$) การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและ โรงเรียน ($\bar{X} = 4.31$) ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย ($\bar{X} = 4.29$) และด้านการอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 4.24$)

5.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา เพื่อประเมินการพัฒนา
คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย

5.3.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา ตามรูปแบบ
การพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน สรุปได้ว่า ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาทั้ง 10 คนมี
คุณลักษณะในการเป็นครูที่บ้านทั้ง 6 ด้าน คือ 1) การอบรมเลี้ยงดู 2) การดูแลสุขภาพ และ
พัฒนาการตามวัย 3) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้
4) การสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม 5) การสอน
การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้านและ 6) การประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่าย
กับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและ โรงเรียน ดังรายละเอียดการสัมภาษณ์เชิงลึกลูกของผู้ปกครองที่
ร่วมพัฒนาเพื่อประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ดังนี้

1) ด้านการอบรมเลี้ยงดู การสัมภาษณ์เชิงลึก ลูกของผู้ปกครองที่ร่วม
พัฒนาเพื่อประเมินคุณลักษณะการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้วิจัย และคณะผู้
ร่วมวิจัย ประเด็นสัมภาษณ์ “หลังจากผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครอง
ในการเป็นครูที่บ้านแล้ว มีคุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดูอย่างไร ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่า
ผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้านการอบรมเลี้ยงดูได้ ดังตัวอย่าง
การสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ผู้ปกครองถามเกี่ยวกับการเรียนและพูดคุยกับหนูมากขึ้นกว่าแต่ก่อน และ
มีการทำอาหารให้รับประทานในตอนเช้าก่อนมาโรงเรียนทุกวัน เวลาหนูมีปัญหาซักถามหรือ
พูดคุยด้วย ท่านจะไม่ดุค่าเหมือนแต่ก่อน จะตอบและอธิบายให้ฟัง”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“หนูเขียนเรียงความได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดเรียงความในหัวข้อ
ตำบลของหนูของเครื่องดื่มคาราบาดวง เพราะผู้ปกครองให้การสนับสนุน และให้อิสระทาง
ความคิดให้หนูได้จินตนาการ โดยท่านคอยให้ความช่วยเหลือ ให้หนูได้เขียนในสิ่งที่หนูชอบ
รางวัลที่หนูได้มาหนูมอบให้แม่ และแม่ก็ชื่นชมให้กำลังใจหนูที่หนูประสบความสำเร็จ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ถ้าวันไหนฝนตกแม่ของหนูจะเอารถจักรยานยนต์มาส่งหนูที่โรงเรียน เวลาหนูมีปัญหาหรือข้อสงสัยหรือซักถามปัญหาอะไร แม่จะอธิบายให้หนูฟังจนเข้าใจ แม่ไม่ให้หนูไว้ผมยาวบอกให้โตกว่านี้รักษาความสะอาดได้ก่อนค่อยไว้ แม่ไปหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมมาให้หนูได้ฝึกค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ผมไม่ชอบที่ผู้ปกครองบังคับให้กินข้าวเช้า และห้ามจีรจักรยานยนต์ไปเล่นกับเพื่อน ๆ แต่ท่านก็อธิบายเหตุผลว่ากลัวเกิดอุบัติเหตุ กลัวว่าลูกจะเป็นอันตราย ท่านเริ่มสนใจที่จะพูดคุยและซักถามมากขึ้น หลังจากที่ครูแจ้งผลการเรียนมาว่าผลการเรียนผมต่ำ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“เวลาทำงานบ้านหรือเวลากินข้าว แม่จะให้พวกเราซึ่งมีอยู่ด้วยกันสี่คน ทำหน้าที่คนละอย่างเช่น คนหนึ่งช่วยแม่ทำอาหาร คนหนึ่งตัดอาหาร อีกคนช่วยพาน้องที่ยังเล็ก ไปล้างมือ แม่ห้ามพวกเรานอนดึกเกินสามทุ่ม และให้คุยโทรศัพท์ได้เฉพาะเวลาคุยตาม การบ้านกับเพื่อน ๆ และคุยกับพ่อและแม่ได้เท่านั้น”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่จะอธิบายเรื่องราวต่างๆ ให้ฟังถ้าลูกยังไม่เข้าใจในเรื่องใด ให้อิสระในการคบเพื่อนเพศเดียวกันแต่ห้ามกับเพื่อนชาย แม่ดูจะใจเย็นและใจดีขึ้น แม่จะห้ามไปซื้อเสื้อผ้า และอาหารที่ตลาดนัดวันอังคาร ถ้าท่านไม่ได้ไปด้วย และแม่ห้ามหนูกินลูกอมและน้ำอัดลม”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียน ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบ การพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ในคุณลักษณะด้านการอบรมเลี้ยงดู สรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีคุณลักษณะย่อยในด้านนี้ คือ 1) เอาใจใส่ ดูแลให้ความสบาย และ ปลอดภัย 2) ร่วมพูดคุย สนทนา และสื่อสารที่ดี 3) เอาใจใส่คำถามคำตอบของลูก อธิบาย เรื่องที่ลูกไม่ เข้าใจอย่างใจเย็นกับลูก 4) ชมเชยให้กำลังใจ ชื่นชมเมื่อลูก ประสบความสำเร็จ 5) ให้อิสระ ทางความคิด การพูดและการ กระทำต่อเด็กอย่างเหมาะสม 6) ปฏิบัติต่อลูกอย่างยุติธรรมไม่ บังคับ หรือตามใจมากเกินไป

2) ด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย

ประเด็นสัมภาษณ์ “หลังจากผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านแล้ว มีคุณลักษณะด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัยอย่างไร ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่าผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัยได้ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“แม่จะพาไปหาหมอตลอดครั้งที่ไม่สบาย แม่บอกกับยายว่าหนูตัวเล็กแต่ก็ไม่มีปัญหาเรื่องเรียนหนังสือ แต่กลัวว่าเพื่อนที่ตัวโตกว่าจะรังแก พ่อจะพาไปเดินเล่นและออกกำลังกายโดยเฉพาะช่วงเช้าๆ ส่วนแม่ชอบให้หนูเล่นแบดมินตันกับท่าน”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่จะพาคุุโทรทัศน์โดยเฉพาะรายการสารคดีสัตว์ และมักจะถามให้คอยสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของสัตว์ ส่วนพ่อมักจะเล่าเรื่องข่าวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ให้ฟัง ตอนที่ร่วมกันกินข้าวเย็น แม่บอก ไม่มีเวลาพาไปเล่นกีฬาแต่ให้ไปเล่นกีฬากับเพื่อนๆ ถ้าไม่สบายก็จะพาไปที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ถ้าไม่หายจะพาไปโรงพยาบาลประจำอำเภอ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่ให้ไปเล่นกีฬาที่โรงเรียนหลังจากเลิกเรียนแล้ว ผมชอบเล่นตะกร้อกับเพื่อน ๆ วันไหนที่ลมหนาวพัดมาแรงแม่จะไม่ให้ไปเล่น เวลาไม่สบายจะพาไปหาหมอ ผู้ปกครองจะชอบคุุโทรทัศน์โดยเฉพาะรายการสารคดีเกี่ยวกับสัตว์ป่า และมักจะถามให้คอยสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของสัตว์และผมก็ชอบด้วยครับ มันทำให้เราสนุกและได้ความรู้”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่จะฝึกให้พูดคำสุภาพและถามถึงการกินน้ำอัดลมและลูกอม แม่ห้ามกินสองสิ่งนี้เวลาพูดแม่บอกว่าต้องมีคนที่ฟัง ถ้าวันไหนฝนตก แม่จะขี่รถจักรยานยนต์มาส่งหนูที่โรงเรียน ไม่มีเวลาพาไปเล่นกีฬาแต่ให้ไปเล่นกีฬากับเพื่อน ๆ

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียน ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านในคุณลักษณะด้านการดูแลสุขภาพและพัฒนาการตามวัย สรุปได้ว่าผู้ปกครองมีคุณลักษณะย่อยในด้านนี้ คือ 1) มีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก 2) เล่น พูดคุยและหยอกล้อกับลูก 3) ส่งเสริมให้ลูกออกกำลังกาย เล่นกีฬา

หรือเล่นกลางแจ้ง 4) ดูแลสุขภาพและพาถูกไปตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ 5) ฝึกการพูด การฟัง การสังเกต และการวิเคราะห์ให้ถูก

3) ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้าน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

เรียนรู้

ประเด็นสัมภาษณ์ “หลังจากผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านแล้ว มีคุณลักษณะด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้าน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างไร ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่าผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้าน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“แม่ให้อ่านหนังสือให้ฟังก่อนจะร่วมกันดูโทรทัศน์ ถ้าหนูอ่านไม่ได้แม่จะช่วยสะกดคำให้บางครั้งก็อ่านให้ฟังก่อน ส่วนการบ้าน โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ข้อไหนยากจะให้แม่ช่วยทำแล้วอธิบายให้หนูฟัง แม่จะดีมากในเรื่องเรียนแต่แม่ก็ใจดีค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“พ่อกับแม่จัดมุมในบ้านให้ผมและน้องเก็บหนังสือและอุปกรณ์การเรียน เราภูมิใจที่มีมุมส่วนตัวสำหรับอ่านหนังสือ และน้ำยังซื้อแท็บเล็ตให้ได้ค้นคว้างานด้วย วันพุธและวันพฤหัสบดีตอนเย็นต้องอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง แม่จะถามถึงการบ้านของผมทุกวันครับ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ที่บ้านของหนูมีมุมสำหรับหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือนิทานเพราะที่สาวเป็นคนชอบอ่านนิทานเวลาอ่านจบแล้วก็เก็บสะสมไว้ แม่ไม่ดูเรื่องทำการบ้านของหนูเพราะหนูจะทำทุกวันที่มีการบ้าน หนูชอบอ่านนิทานให้น้องที่เป็นลูกของน้ำฟัง แม่และยายก็จะมานั่งฟังด้วย แม่และยายมักจะพูดกับลูกและหลานด้วยถ้อยคำสุภาพเสมอค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ครอบครัวหนูชอบดูสารคดี พ่อจึงติดตั้งจานดาวเทียมให้ และพ่อชอบเรื่องเทคโนโลยีด้านการเกษตร จึงมีหนังสือและเอกสารมาก บางอย่างหนูก็อ่านไม่ออกแต่ชอบดูรูปภาพ แม่ชอบตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ดูจากข่าว และสารคดีให้หนูกับน้องได้ช่วยกันคิด”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ถ้าวันไหนทำการบ้านไม่เสร็จผมจะไม่ได้ดูการ์ตูน โทรทัศน์และไม่ได้เล่น
แท็บเล็ตผมอ่านหนังสือไม่ค่อยคล่องแม่จึงให้ฝึกอ่านในตอนเย็นทุกวัน เวลาพอไปเข้าเวรที่
สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล พ่อจะให้เล่นเกมสีในคอมพิวเตอร์แต่กำหนดเวลาให้เล่น”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่ซื้อคอมพิวเตอร์ให้หนูฝึกพิมพ์และคั่นงานให้อ่านหนังสือพิมพ์จากที่
อ่านหนังสือพิมพ์ของหมู่บ้าน เวลาคั่นงานและทำรายงานแม่จะให้เพื่อนๆ ของหนูมาคั่นงานที่
บ้านหนูเพราะเพื่อนหลายคนไม่มีคอมพิวเตอร์ ถ้าน้องอ่านหนังสือไม่ออกแม่จะให้หนูสอน
อ่านและสอนการบ้านให้น้อง”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียน ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบ
การพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านในคุณลักษณะด้านการจัดบรรยากาศและ
สภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สรุปได้ว่าผู้ปกครองมีคุณลักษณะย่อยในด้านนี้
คือ 1) มีการสื่อสารในครอบครัวด้วยถ้อยคำสุภาพ 2) ตั้งคำถาม และฝึกค้นหาคำตอบด้วย
เหตุผลบ่อยๆ 3) ให้ลูกฝึกอ่าน ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4) ได้จัดเตรียม
ห้องหรือบางส่วนของห้อง ให้เป็นสัดส่วนรวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ต่างๆ
ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

4) ด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่
ดีงาม

ประเด็นสัมภาษณ์ “หลังจากผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการ
พัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านแล้ว มีคุณลักษณะด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรม และ ค่านิยมที่ดีงามอย่างไร ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่าผู้ปกครองสามารถ
ปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้านการสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
และ ค่านิยมที่ดีงามได้ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“แม่จะพาไปใส่บาตรที่หน้าบ้านในตอนเช้า โดยเฉพาะวันหยุด เวลาถึงงาน
บุญที่วัดแม่จะพาหนูไป บางครั้งหนูก็ไม่อยากไป เวลาเจอผู้เฒ่าผู้แก่แม่สอนให้ยกมือไหว้ และ
เวลาเดินผ่านผู้ใหญ่ให้ก้มหัว แม่ห้ามหนูใส่กางเกงที่ขาสั้นมาก ๆ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“เงินเปิดบัญชีธนาคาร โรงเรียนแม่เป็นคนออกให้ก่อน แต่ถ้าอยากได้เงินเพิ่มต้องเก็บออมเอง ถ้าออมได้มากก็จะได้เงินเพิ่มจากแม่มาก ส่วนเงินที่ได้จากการรับจ้างใดนำมาได้ พ่อจะแบ่งให้ใช้ พ่อห้ามสูบบุหรี่และดื่มเหล้า และพ่อก็ไม่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ด้วย”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่แบ่งงานบ้านให้รับผิดชอบคือล้างข้าว กวาดบ้านให้ อาหารหมาในตอนเช้าและเป็นซักเสื้อผ้าให้ห้องด้วย การแต่งกายออกนอกบ้านแม่ให้ตามแฟชั่นได้ แต่พ่อไม่ค่อยยอม แม่ให้เงินมาโรงเรียนทุกวัน แต่ต้องเหลือฝากเป็นเงินออม”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้ปกครองสอนไม่ให้พูดคำหยาบ ห้ามด่าหรือเถียงผู้ใหญ่ แต่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ถ้าไม่เห็นด้วยท่านจะแนะนำ ท่านสอนให้มีความอดทนเป็นคนขยัน ไม่ฟุ้งเฟ้อ และท่านก็ใช้จ่ายอย่างประหยัด ซื่อสัตย์ของที่จำเป็นเท่านั้น”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“เวลาวางพ่อจะสอนให้ซ่อมและปะยางรถจักรยานยนต์ การช่วยงานบ้านผมต้องทำทุกอย่างทั้งล้างจาน ล้างข้าว กวาดบ้าน เพราะที่บ้านไม่มีลูกผู้หญิง แม่สอนให้เป็นคนซื่อสัตย์และประหยัด ให้เคารพผู้ใหญ่ วันปีใหม่พอกับแม่ยังพาไปทำบุญวัดที่วัด”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียน ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านในคุณลักษณะด้านการสร้างระเบียบวินัยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และ ค่านิยมที่ดีงาม สรุปได้ว่าผู้ปกครองมีบทบาทอยู่ในด้านนี้ คือ

- 1) เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูก
- 2) ฝึกให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3) ฝึกให้ลูกรับผิดชอบ รู้จักอดทน รู้จักความสำเร็จและ ความผิดพลาด
- 4) เอาใจใส่ดูแลเรื่องความปลอดภัย ฝึกเรื่องมารยาท และการเข้าสังคม
- 5) ส่งเสริมให้ลูกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5) ด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

ประเด็นสัมภาษณ์ “หลังจากผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านแล้ว มีคุณลักษณะด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้านอย่างไร ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่าผู้ปกครองสามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้านได้ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“แม่จะสอนการบ้านหนูเมื่อหนูทำไม่ได้ และเวลานั่งดูโทรทัศน์ด้วยกันแม่ก็จะสอนหนูไปด้วย แม่จะถามถึงการบ้านหนูและของน้องหนูทุกวัน แม่ยังสอนให้หนูเย็บผ้าด้วยค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ครอบครัวเรานอกจากทำนาแล้ว ยังขายลาบและส้มตำด้วย แม่จะสอนการทำส้มตำ ลาบน้ำตก การทำส้มวัว แต่หนูกับน้องยังทำไม่เก่ง ส่วนพ่อจะชอบไปหาปลา สอนให้น้องชายเรื่องการใส่เบ็ด ทอดแห ด้วยค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“หลังจากกลับถึงบ้านแล้วแม่จะให้ทบทวนเรื่องที่เรียนที่โรงเรียนให้ฟัง ก่อนที่จะไปทำงานบ้านซึ่งหน้าที่ประจำคือ ล้างถ้วยล้างจาน กวาดดูบ้าน ส่วนการรดน้ำต้นไม้เป็นหน้าที่ของน้องชาย แม่จะสอนการบ้านก่อนอาหารเช้าหลังจากแม่ทำครัวเสร็จค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“หลังจากกลับถึงบ้านแล้วแม่จะให้ทบทวนเรื่องที่เรียนที่โรงเรียน และให้ไปทำงานบ้านหน้าที่ประจำคือ กวาดดูบ้านรดน้ำต้นไม้ บางวันก็ให้ไปช่วยตาเก็บผักที่ทุ่งนา และในบางวันแม่จะให้ช่วยสอนการบ้านน้องก่อนอาหารเช้าครับ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“หลังจากเลิกโรงเรียนกลับถึงบ้านแล้วแม่จะให้ไปช่วยปลูกผักสวนครัว แม่จะสอนวิธีปลูกผักและการให้น้ำผักที่ปลูกไว้ ส่วนพ่อสอนการเลี้ยงไก่บ้าน และการลอบดักปลาครับ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียน ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านในคุณลักษณะด้านการสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน สรุปได้ว่าผู้ปกครองมีบทบาทอยู่ในด้านนี้ คือ 1) สอนลูกด้วยความเต็มใจ ไม่ดุคำ และไม่บังคับให้เรียน 2) สอนลูกโดยไม่ต้องมีแบบแผนแต่มีเวลาให้กับลูก 3) สอนการบ้าน และอ่านหนังสือให้ลูกฟัง 4) เอาใจใส่ คอยกระตุ้น และสนทนาเรื่องการเรียนที่โรงเรียน เพื่อเสริมความรู้ และประสบการณ์ที่บ้าน 5) ถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ และทักษะในอาชีพได้

6) ด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ

ชุมชนและ โรงเรียน

ประเด็นสัมภาษณ์ “หลังจากผู้ปกครองได้ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการ พัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านแล้ว มีคุณลักษณะด้านการประสานความร่วมมือ สร้าง เครือข่ายกับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียนอย่างไร ผลการสัมภาษณ์ปรากฏว่าผู้ปกครอง สามารถปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่าย กับครอบครัวอื่น ๆ ชุมชนและโรงเรียนได้ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“เมื่อมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนแม่จะมาทุกครั้ง การจัดงานวันสำคัญที่ โรงเรียนจัดหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ แม่จะต้องมาร่วมงานทุกครั้ง ถ้าเพื่อนหนูมีปัญหาแม่ คิดต่อกับผู้ปกครองของเขาที่อยู่ต่างจังหวัดและติดต่อที่ครูประจำชั้น”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“สองสามเดือนนี้เห็นผู้ปกครองมาร่วมประชุมพูดคุยกันเรื่องการเรียนและ ความประพฤติกของลูกและ โดยเฉพาะปัญหาข่าที่มีมากในบ้านเรา เมื่อมีการประชุมผู้ปกครอง นักเรียนแม่จะมาทุกครั้ง ถ้าหนูมาโรงเรียนไม่ได้แม่จะแจ้งครูค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้ปกครองรวมกลุ่มกันตั้งกลุ่มอาชีพทำขนม และสอนให้นักเรียนฟรีถ้า ต้องการเรียนรู้หนูก็ไปฝึกเรียนทำขนมด้วย และเมื่อเดือนก่อนกลุ่มทำขนมนี้ยังนำขนมมาแจก ในงานวันเด็กอีกด้วย นอกจากนี้แม่ยังพาเพื่อนบ้าน ไปอบรมเรื่องการดูแลเด็กเล็กที่ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กอีกด้วยค่ะ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“แม่เคยมาเป็นวิทยากรพิเศษให้ชั้น ป.6 เรื่อง สอนและเลี้ยงลูกอย่างไร จึง ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากหนูได้รับรางวัลชนะเลิศเขียนเรียงความ และเป็นนักกีฬาของ โรงเรียน แม่ยังเป็นประธานของกลุ่มผู้ปกครองช่วยดูแลความประพฤตินักเรียนด้วย”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้ปกครองของพวกเรา นอกจากจะเป็นคณะที่หาอุปกรณ์กีฬา มาบริจาคที่ โรงเรียนแล้วยังประสานขอผ้าป่าจากกรุงเทพฯ เพื่อซื้ออุปกรณ์การศึกษา คอมพิวเตอร์ และมา มอบทุนการศึกษาที่โรงเรียนด้วยครับ”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้ปกครองสอนไม่ให้พูดคำหยาบ ห้ามด่าหรือเถียงผู้ใหญ่ แต่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ถ้าไม่เห็นด้วยท่านจะแนะนำ ท่านสอนให้มีความอดทนเป็นคนขยัน ไม่ฟุ้งเฟ้อ และท่านก็ใช้จ่ายอย่างประหยัด ซื่อสัตย์ของที่จำเป็นเท่านั้น”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้ปกครองสอนไม่ให้พูดคำหยาบ ห้ามด่าหรือเถียงผู้ใหญ่ แต่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ถ้าไม่เห็นด้วยท่านจะแนะนำ ท่านสอนให้มีความอดทนเป็นคนขยัน ไม่ฟุ้งเฟ้อ และท่านก็ใช้จ่ายอย่างประหยัด ซื่อสัตย์ของที่จำเป็นเท่านั้น”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“เวลาว่างพ่อจะสอนให้ซ่อมและปะยางรถจักรยานยนต์ การช่วยงานบ้านผม ต้องทำทุกอย่างทั้งล้างจาน นั่งข้าว กวาดบ้าน เพราะที่บ้านไม่มีลูกผู้หญิง แม่สอนให้เป็นคนซื่อสัตย์และประหยัด ให้เคารพผู้ใหญ่ วันปีใหม่ที่พ่อแม่ยังพาไปทำบุญตักบาตรที่วัด”

(นักเรียน. 10 พฤษภาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักเรียน ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ในคุณลักษณะด้านการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและ โรงเรียน สรุปได้ว่าผู้ปกครองมีคุณลักษณะย่อยในด้านนี้ คือ 1) อาสาสมัครทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรพิเศษ จัดหาสื่ออุปกรณ์หรือทุนการศึกษา 2) ร่วมประชุม ติดต่อสื่อสารกับคณะครูผู้ปกครองอื่นๆ ในการแก้ปัญหาของนักเรียน 3) ประสานแหล่งค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) รวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อพัฒนาตนเอง

สรุปผลการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัยประเมิน ผู้ปกครองประเมินตนเอง และการสัมภาษณ์เชิงลึก ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา หลังจากการใช้รูปแบบการพัฒนา คือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเอง การจัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน และการประเมินผลการพัฒนาแล้ว ปรากฏว่ารูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน มีประสิทธิผล สามารถพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านได้